

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ В РІЗНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ

**Кравченко К.Ю., здобувач вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет**

Економічна система — це сукупність взаємопов'язаних і відповідним чином упорядкованих елементів економіки, що утворюють певну цілісність, економічну структуру суспільства, яка має загальну мету. Економічна система складається з трьох основних ланок: продуктивних сил (ресурсів), економічних відносин, механізму господарювання. Людству відомі різні економічні системи, які сформувалися в процесі тривалого історичного розвитку. Їх можна класифікувати за відповідними критеріями. Найпоширенішою в економічній науці є класифікація економічних систем за двома ознаками: — за формою власності на засоби виробництва; — за способом управління господарською діяльністю. На основі цих ознак розрізняють такі типи економічних систем: традиційну, ринкову, командно-адміністративну, змішану.

В економічній літературі критерії класифікації економічних систем визначають як ознаки, якісь особливості, на підставі яких проводиться класифікація економічних систем. В якості таких критеріїв виділяють відмінності в тій чи іншій структурі, що характеризує економічну систему, зокрема, розходження в матеріально-технічній структурі, в соціально-економічній або в організаційно-господарській структурі.

1. Відповідно до формаційного підходу історичний розвиток суспільства зводиться до зміни п'яти суспільно-економічних формацій:

- первіснообщинної, • рабовласницької, • феодальної, • капіталістичної, • комуністичної.

2. Відповідно до цивілізаційного підходу в суспільному розвитку виділяються такі системи цивілізацій:

- неолітична; • східно-рабовласницька; • антична; • ранньофеодальна;

- доіндустріальна; • індустріальна; • постіндустріальна; • інформаційна

3. За критерієм ступеня індустріального розвитку суспільства:

- індустріальну; • постіндустріальну; • неоіндустріальну.

3. Найпоширенішою в економічній теорії є класифікація за формою власності на засоби виробництва та за способом управління господарською діяльністю, за якими виділяють традиційну, ринкову, командно-адміністративну та змішану економічні системи.

4. Американські вчені Р. Макконнелл і С. Л. Брю зазначають у своїй книзі «Економікс», що індустріально розвинені країни світу розрізняються між собою за двома ознаками: 1) формою власності на засоби виробництва і 2) способами координації та управління економічною діяльністю. На основі цих ознак виділяють чистий капіталізм (або капіталізм вільної конкуренції), командну економіку та змішані системи

5. Американський дослідник М. Шніцер у своїй праці «Порівняння економічних систем», зіставляючи стан і механізми сучасних економічних систем, виокремлює неринкові (соціалізм і комунізм) та ринкові (капіталізм) механізми.

6. Крім того, в економічній літературі ринкову економіку за історичним розвитком поділяють на:

- класичний капіталізм; • змішану економіку; • соціальну ринкову економіку.

7. Ще виділяють ринкові моделі, які класифікують за критеріями залежно:

- від географічного положення; • від наявності природних ресурсів;
- від історичних умов розвитку; • від традицій населення і його звичаїв;
- від рівня розвитку продуктивних; • від соціальної спрямованості суспільства.

суспільства.

За цим підходом виділяють: американську модель, японську модель, німецьку модель, шведську (скандинавську) модель, французьку модель, південно-корейську модель та китайську модель.

Таким чином, існує плюралізм думок щодо класифікації економічних систем. Найбільш поширеними класифікаціями економічних систем є ті, що сформовані формаційним та цивілізаційним підходами, а також класифікація за формою власності на засоби виробництва та за способом управління господарською діяльністю. Слід зазначити, що ці класифікації не є ідеальними і тому враховують лише певні особливості. Тому вони часто піддавалися науковій критиці. На сьогоднішній день більшість держав мають змішану економічну систему. Останнє говорить про актуальність подальшого вивчення цього питання та формування якісно нових критеріїв класифікації.

Список використаних джерел

1. Кульчицький Б.В. Економічні системи суспільства: теорія, методологія, типологізація : моногр. / Кульчицький Б.В. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – 352 с.
2. Леоненко П. М. Сучасні економічні системи : навч. посіб. / П. М. Леоненко, О. І. Черепніна. – К. : Знання, 2006. – 429 с.
3. Степаненко С.В. Інституціональний аналіз економічних систем (проблеми методології): монографія/ С.В.Степаненко. –К.: КНЕУ, 2008. –312с.

Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент, кафедра економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

ІНФЛЯЦІЯ ТА ПРИЧИНИ ЇЇ ВИНИКНЕННЯ

Лагодіна Ю.А., здобувач вищої освіти групи Б 3/2

Миколаївський національний аграрний університет

Інфляція є однією із найвагоміших дилем сьогоденності, її можна назвати першочерговим противником суспільства. Вона щільно переплітається з проблемою безробіття, зайнятості населення, духовним і